

A'
TSÁSZÁRI ÉS KIRALYI FELSÉG!
 ENGEDELMÉVEL.

XXXXXXXXXX

Nro 2.

Költ Bétsben, Sz. Jakab Havának (Júliusnak)
 6-dik napján 1798-dik Elztendőben.

Költemények

rubrikája alatt közlöttük a' múlt postánn, Gibráltárnak Bonaparte által lett el foglaltatásáról, és az el foglaltatásnak különös módjáról költött előadását a' Bourdeauxi Újságnak. Nem ok nélkül lehetett volna ezen rubrika alá tenni azt a' hírt is, mellyet futamtatott a' Straszburgi Újság, valamelly Mársziliai Tudósítások után, Málta Szigetének Bonaparte által egyszerre lett el foglaltatásáról, annak a' Málta Szigetének,

B

melynek erős Vára Valetta, győzhetetlenségnek neveztetik. Már most maga a' Straszbürgi Újság is kétségbe hozta Jún. 23-dikán ezt a' hírt. A' Párisi Újságok hallgattak róla: még a' 19-dik Júniusiak is.

Olasz - Országi Tudósítások.

Nápolyból Jún. 15-dikénn: — „Tegnap érkezett egy Ministériális Tudósítás a' mi Udvarunkhoz, mellynek ez a' sum-mája: hogy t. i. a' mi Királyunkhoz tartozó Sziczia Szigetéhez közel ment el a' Frantziáknak négyszáz, többnyire szállítóhajókból álló tengeri Serege, 's egynehány órával későbbenn azon ment el egy Anglus Hajóssereg is Nelson Admirális' vezérlése alatt, melly állott, 14 nagy (lineabéli) és 16 Fregát hajókból. Igen nagyot sietett a' Frantziák után. Ma látunk a' mi Kikötőhelyünkben, mefőzve a' tengeren 52 hajót, mellyek Sziczia felől jöttek, 's Civitavecchia felé törekedtek. Azt halljuk, hogy ezek Frantzia hajók lettek volna, mellyek már megfordultak el kezdett útjokból. Az a' hír is foly, hogy az Anglusok el értek egynehányat azon 400 Frantzia hajók közzül, 's nagyon meg-rongálták, és talán ezen 52 hajó akkor szakadt el a' többitől. Alig várjuk a' bővebb Tudósítást. “

Rómából Jún. 16 dikánn: — „Mint szereti az új Római Respublika a' Frantzia

Respublikát, ki-tetszik a' Rómában lévő Frantzia Kommendánsnak, Marchand Polgárnak, következő értelmű Hirdetményéből: „Már egy Hónapja — *Agymond* — a' mióta meg-kértem az itt fel-állított Kommiszfziót, hogy az itt fekvő Frantzia és Lengyel Katonaság' számára adatna Kvártélyt, és szalma-zsákot. Utóljára, már csak azon szegény Katonák' számára kértem tőlök szalmát, kiknek a' száraz földön kell feküdni: de a' Kommiszfzió csak két nap múlva adott feleletet, akkor is nem válaszolt egyebet, hanem hogy az én kérésem telyesítése nem Ötet illeti; hanem a' Hadi dologokra ügyelő Ministert. Ezt kértem meg tehát. De ettől se' nyertem semmit. Minekokaért intem a' főbb Tisztviselőket, hogy ha 4 nap alatt két ezer mátráztot, vagy szalma-zsákot, öszsze nem szereznek: úgy én a' Lakosok' házából hordatom öszsze, 's magam fogom meg-nevezni azokat a' házakat, a' mellyekből el fognak szedődni a' mátráztok.“

Tarínból Jún. 4-dikén: — „Az ide való (a' Szárdiniai) Udvar egy Hirdetményt adott ki nyomtatásban, melyben jelentődik: hogy Carosio a' Genuai földön fekszik ugyan: de a' Szárdiniai Király' tulajdona. Minek utánna a' Pedemontziumi Pártosok, kik a' Szárdiniai Udvar ellen fegyvert fogtak: egynehány ízben derekassann meg-veretettek volna: által vették magokat a' Ge-

nuai földre, 's az említett Carosio Helységet el foglalták. Ennek vissza-vevésére indítván Ő Szárd. Felsége a' maga Katonáit, tudósította szándékáról a' Ligúriai Előljárókat: de Ezek, kik már az előtt meg-engedték, hogy a' Pedemontziumi Pártosok, fel 's alá járjanak az ő földjökön: nem akarták a' Szárdinai Király népének most meg-engedni, a' Ligúriai földre való helyes okú által menést.

A' Genuai Tudósítások szerint, a' Ligúriai Direktórium is adott ki egy hosszú Hirdetményt, melyben a' többek között így buzdítja a' Ligúriai föld' Lakosait, a' Pedemontziumi Katonaság ellen: „Polgárok! A' Respublika' földjén sérelem esett; a' Nemzet' méltósága meg-gyaláztatott. A' Lemmoi vidéket el lepték a' Szárdinai Király' Seregei, 's tzielba vették minden más részeit is a' Tenger-mellyéknek. — A' Pedemontziumi Pártosokat ditséri a' Ligúriai Direktórium, ezen Hirdetményében.

Minekutánna mind a' Szárdinai Udvar, mind a' Ligúriai Direktórium ekképpen, szóval ki keltek volna egymás ellen: a' pennával való ellenségeskedést, nyomban követte a' fegyverrel való tusakodás is. Ugyan is.

Jún. 7-dikénn, Ligúriai Generális-Siri, elébb nyomúlt Voltaggio mellől Pedemontzium felé, 's el nyomván a' Pedemontziumi Sereg' Előlvígyázóit: el foglalt minden

hegyes helyeket: más nap pedig a' segítő Frantzia Seregből, 2400 emberrel nevedvén népének száma: Jún. 9-dikénn ismét elébb nyomúlt három tsapatokbann, 's keményen meg-verekedvén a' Pedemontánusokkal, hátrább tölta őket, 's el is fogott harmintnál többet közzülök. Carosiot a' Pedemontziumi Katonaságtól el hagyatva találva Jún. 9-dik éjtszakájánn a' Pártosok, újra el foglalták azt, az ágyúkkal, 's ágyúkhöz való kézfűletekkel, és eleséggel egyetembenn, melyeket a' nagy sietség miatt, kénytelenítették ott hagyni a' Pedemontziumi Katonák, kik egészfén is oda hagyták a' Ligúriai földet, és a' Seravallei vidékre vonták magokat. — Szavonánál, Loanonál, és Gavinál is történtek viadatok. Gavi mellett hat mozsár-ágyúkat, fortéllal akartak el szállítani Jún. 9-dikén, a' Pedemontánusok: mert fehér veres és kék színű kokárdákat rakván fel, Frantziáknak tettették magokat: de a' Ligúriai Katonák még is réájok esmértek, 's megfutamtatván őket, el nyerték tőlök a' 6 mozsarakat.

Genuából Jún. 26 dikénn költt Tudósítások szerént, nyoltzván el fogatott Pedemontziumi Katonák szállítódtak oda. — Nem voltak már akkor a' Ligúriai földnek semmi részében többé Pedemontziumi Katonák; és a' Vezérei a' két (t. i. a' Ligúriai 's a' Pedemontziumi) Seregnek, Egy-

vernyúgvást kötöttek egymással. Mind Genuából, mind Turinból Kurírok küldetöttek Pári'sba a' Fr. Direktóriumhoz, melynek végzésétől függesztette fel magát mind a' két Fél.

A' Genuai Fr. Követ Sotin Polgár, nem hívatottatott viszsza Pári'sba a' mint onnét írták felöle; hanem csak Mediolánumba fordult völt el kevés időre, hogy személy szerént beszéllgethessen az odavaló Fr. Követtel Trouvé Polgárral, és az Olasz-Országi Fr. Sereg' Fővezérével Brune Generálissal, 's ismét viszsza-tért Genuába Jún. 13-dikánn: a' Turini Követ ellenbenn el ment onnét Jún. 16-dikánn.

Pápa Ö Szentségét, Kárdinális di Lorenzána által invitáltatta a' Toskánai Nagy Hertzeg. Sziena' vidékéről, Florentzia' szomszédságába, a' hol egy Kartájzer-Klastromot maga a' Nagy-Hertzeg, egészsz illendőséggel készíttetett el a' Sz. Atya' számára. Bartholini Tanátsos Úr fogadta a' Nagy Hertzeg' nevébenn Ö Sz. gét, a' Klastromba lett bé-érkezésekor; Jún. 8-dikánn pedig maga a' Nagy-Hertzeg személy szerént is meg-látogatta, Manfredini Márkézével egyetembenn.

Florentziában Jun. 9-dikénn völt a' Nagy-Hertzegnél bé-köszöntő audientziája az új Fr. Követnek Reinhárd Polgárnak.

Sziena Városában már egészszén megszünt a' Földindulás. A' Nagy-Hertzeg

ezer piáfttert osztogattatott ki ezen szerez-
ésetlen Városnak ügyefogyott Lakosai kö-
zött.

Batáviai és Batáviát illető Tudósítások.

Minthogy a' meg bukott Batavus Elöl-
járókkal nyilván egygyet értett volt a'
Hágai Fr. Követ de Lacroix Polgár: meg-
próbálta, a' Fia által, ki Pári'sba küldött,
tudósítani a' Batáviai dolgok' folyamatjá-
ról a' Fr. Direktóriumot; 's ki-menteni
magát előtte: de semmire se' mehetett.
Viszsa hívatott ugyan is Hágából; Jou-
bert Generális pedig, a' ki Vezérje Batá-
viában a' Fr. Seregnek, parantsolatot vett,
hogy a' győzedelmes Batáviai Felekezet-
hez, egész szegítséggel legyen, a' Fr. Di-
rektórium' képében.

A' Hágai Revolútzsiót, melly, Jún,
12-dikénn történt, hosszasan le-írta a'
Pári'si Directoriális Újság, (a' Redaktör)
melly le-írásnak előjáró rendjei ezek:

„Minden közönséges Tisztviselő, ha
a' ki-szabott határonn kívül hosszabbann
nyújtja hivatalának folytatását: nem egye-
bet várhat magára, meg-bukásnál. Ez
történt most még a' Batáviai Respubliká-
bann is; a' Törvényhozó Cyülésnek, és a'
Végrehajtó Hatalomnak (a' Direktórium-
nak) némely Tagjainn, kik a' bé-vett Kon-
stitútziónak regulája ellen, akarták meg-
tartani magokat előbbeni hivatallyokbann.

De a' Batáviai Nép igen jól érzette, hogy ellenségei voltak Azok tsak, az ő Felsőségének, az ő szabadságának, 's boldogságának, kik azonn szép szín alatt, mint-ha az ő magauraságát akarták volna bátorságos állapotba helyheztetni: igyekeztek a' Batáviai és Frantzia Respublika között fel-bontani az egymáshoz való bizodalmat, barátságot, és a' közjónak egygyesített erővel való munkálódására erányzott költsönös törekedést, 's ezek helyett, a' Rendeletlenségnek; a' rettegtető hatalmaskodásnak, és mind azon nyomorúságoknak 's szerentsétlenségeknek akarták meg-vetni a' fundamentomát, a' mellyek el kerülhetlen következései, egy nem konstitútzió-nális, és szükség nélkül a' Törvények' értelme ellen-meg-hoszfzabbított állapotnak.

Helvétziábann

is történt hasonló új Revolútzió, a' Batáviai-hoz. A' Helvétziai mindenható Fr. Kommisszárius, t. i. Rapinat Polgár, tsak parantsolta, hogy az Araui Direktóriumnak Bay és Pfiffer nevű Tagjai tegyék le hivataljokat: és hogy vegyék fel azt, Ochs és Steiner Polgárok: mindjárt meg-kellett lenni. Külső dolgokra ügyelő Ministert is Rapinat nevezett a' Helvétziai Direktórium mellé, Begoz Polgár helyébe; nem különben Közönséges Szekrétáriust is Steck Polgár helyébe. A' Kantonokbéli Tiszteket

is úgy rakja ki 's bé a' mint néki tetszik: és ezen változtatásokat, oly tsendessentartozik el nézni sőt még háládatossan is venni a' Helvétziai Nemzet, mintha az ő akaratja szerént történnének. Meg-haragudt Rapinat a' Helvétziai Újságokra is azért, hogy minden környülállásokkal le-írták a' Tigurumi Kaszszának ő általa lett erőszakos el foglaltatását, 's akkori tsúfolkodásait, és bajonétokkal való fenyegetődzéseit, mellyekkel érdeklette a' fő Kaszszatartót. Már most se' ő róla, se' a' Fr. Katonaságról nem szabad többé írni a' szabad Helvétziabéli Újságoknak: mintha bizony nem tudhatná meg azért, sok más útakonn Európa, az ő Helvétziával való szörnyű bánások' módját. Katonai revolúciónális Törvényfszékeket is állíttatott fel Rapinát Helvétziábann.

Nagy Britanniai Tudósítások.

Pitt Minister, gyengélkedő egészségének meg-erössítése végett, egynehány napokra ki-ment Londonból a' maga Mezőségi jószágába: de mihelyt jobban kezdett lenni, ismét visszafiz-tért Jún. 14-dikénn Londonba: a' hol' gyakor tanátskozásokat tartott a' Ministériom, Irlandiának kedvetlen környülállásaira nézve, úgymint a' melynek termő-földjei tsak nem mindenütt miveletlen hevernek; és a' melynek pártot ütött Fiai, sok szerentsétlen történe-

telk után is majd itt majd amott mutatják magokat nagy számmal. Egy részről, a' tenger-melleyékekenn tartózkodnak, hogy a' Frantziák által számokra szállítandó segítségét el fogad hassák, a' minthogy sok olyan hajókat fogtak is el a' Királyi hajók, a' mellyek, Fr. fegyvert szállítottak a' Pártosok' számára; más részről pedig, a' Fővárossal Dublinnal való egygyesülés' útját igyekeztek a' Pártosok gátolni, úgy annyira, hogy már rendszerént nem is szállíthatott a' szükséges eleség Dublin Városába. A' tsendességnek helyre állítása végett szükségesnek ítélte a' Londoni Minisztériom, hogy megént több Katonaságot küldjön Irrlandiába, a' pártütésnek kiirtására, a' melynek mód nélkül való elhatalmazását bizonyítják a' Londoni Udvari Újságnak 2-dik, 5-dik, 9-dik, 12-dik, és 14-dik Darabjai.

Ezeknek előadása szerént, Május' 29-dikén Duff Generálmájor, ellenek indult azon Pártosoknak, a' kik Kildare Városát el foglalták. Ezek leg-ottann el hagyták a' Várost, hanem kívül a' Városonn, tüzes viadalra kelt a' dolog, melybenn ők, 3 száz embert vesztettek. A' Város Kildare meg adta magát, és sok Pártosok, a' kik benn maradtak vala még abban, le-tették a' fegyvert. Ugyan az nap, Longfield Oberster oly fogamatossan

meg-támadta a' Pártosokat Rathangánnál, hogy mintegy hatvan emberre ment ezeknek a' veszteségjek. De száz Királyi Katonák, kiket Foote Oberster küldött a' Pártosok ellen, körül vétetődven felesebb számú Pártosok által, részfzerént halva maradtak a' tsata helyénn, részfzerént fog-ságba estek. — A' Wexfordi Grófságnak Enniscorthy és Goney uevú Városait megvették a' Pártosok, 's el égették. Május' 30-dikánn Wexfortnál a' Pártosoknak; Ballitorenál pedig a' Királyi Katonáknak szolgált a' hadi-szerentse. Jún. 1-ső napjánn körül vették a' Pártosok Fawcett Generálist, és Ez, kéntelen volt Duncannon felé vonni vízfíza magát előtök, a' midőn el foglalták Azok Wexfort Városát 's Kikötőhelyét. Newton-Berry Városát is meg-akarták venni: de nagy veszteséggel verették vízfíza. Jún. 2-dikánn, Dublin előtt ismét 4 ezer főből álló Pártosok mutatták magokat a' Tallaghi hegyes helyekénn. Ezen közbenn Fawcett, Johnstone, és Eustace Generálisok ösfíze-kaptsolták magokat, olly tzállal, hogy Wexfortból, el verhessék egygyesített erővel az ellenséget. — Jún. 4-dikénn Walpole Oberster meg-támadván az Arklowi vidékénn a' Pártosokat, el esett az ütközetben, 's a' Serege, kéntelítetett vízfíza-vonni magát Arklowtól, mind ember-

mind ágyú-vesztéssel. De Ballycanodnál egy tsemő Pártosokat meg-verték a' Királyi Katonák, 's le is öldöstek közülök valami száz embert. — Jún. 5-dikén, meg-támadták a' Pártosok New-Rosznál Johnstone Generálist, de hoszfzas kemény viadal után is, a' mely, reggeli 4 órától fogva 12 óráig tartott, nagy vesztéssel kénytelenítették el vonni magokat Carrik-Byrnehez. A' Kir. Katonák, egy Oberstert; egy Zászlótartót; 5 Altisztet; és 57 Közembert vesztettek ezenn viadalbann; meg-sebesedtek közülök 1 Kapitány és 57 Közemberek; 1 Kapitány; 3 Hadnagy; 1 Zászlótartó; két Altiszt; és 74 Közemberek fogságba estek. A' Pártosok vesztése sokkal nagyobb volt; kiktől 18 ágyút is nyertek el, sok munitzióval egyetemben a' Királyiak. — Jún. 6-dikán, a' Wexforti-Grófságbeli Pártosok, meg-támadták Arklowot: de viszsza verették. Ezenközben újra mutogatta magát a' pártútes, Antrim Grófságban is. Nugent Generálmajor tehát rajtok ment a' Pártosokonn Antrim Városában, és kemény ellentállások után is ki szorította őket onnét; a' kik, Randelstown felé vették magokat: de Jún. 8-dik és 9-dik napjain is meg-támadtván a' Kir. Katonák által; leg nagyobb részünt Cooméhoz vonták magokat, a' hová utánnok ment Knox Brigádios. — Wex-

fort és Waterfort Városok, a' Pártosok' hatalmábann voltak akkor, nem különben, némelly Tenger mellyéki Városok is. Az Északi részenn Down és Tholey Grófságokban is közönségessenn el hatalmazott a' pártütés. Frantzia Országból kaptak fegyvert is a' Pártosok. — — Illy környülállásokbann, egy része az Irílandusoknak, Skótziaiban és Angliábann igyekezik menedék-helyet keresni magának.

Az eddig való Vice-Királya Irílandiának Lord Camden, le-tette a' hivatalját, 's helyébe Márki Cornwallis rendeltetett, a' ki, útnak is indúlt Dublin felé Jún. 16-dikánn.

Az Ángl. Király, oly értelmű Jelen-tését közölte az Ország-gyűléssel Jún. 18 dikánn, hogy sok Angliai Polgár-katonák ajánlottak önként szolgálatjokat, az Irílandiai pártütésnek ki-irtására; és hogy ezenn ajánlást el fogadni szükséges.

Német Birodalmi Tudósítás.

Rastadt: A' Fr. Követek, tsak Jún. 22 dikénn válaszolának a' Német Deputá-tciónak 18 dik Májusi jelentésére: még is ők hánytorgatják említett válaszfzokban az idő halogatást. A' Respublikájok kívánságairól azt állították ennekelötte, hogy azoknak telyesedéséből halzon három a'

Német Birodalomra is: már a' mostani válaszfeszokban nem említették ezt többé. — A' ha boldogultak volna szándékiokban. — A' Német Deputátzió, 47-dik Ülését tartotta Jún. 25-dikénn a' Fr. Követek 22-dik Júniusi válaszfza eránt. Az Ausztriai Minister azt ítélte ezen válaszfzról, hogy az különös meg-fontolást kíván.

Frantzia - Országai és Fr. Országot illető Tudósítások.

A' Havrei Kikötőhelyet tsak nem tágtíják az Anglusok, 's ottan ottan lövöldözik annak erősségeit, és a' benne lévő hajókat is. Gyanúsága lévén a' Direktóriumnak, a' Kikötőhelybenn tartózkodott Ámerikai hajókra, mintha tzimboráskodtak volna az azok Anglusokkal, reájok parantsoltatott, hogy haladék nélkül el takerodjanak.

Sieyes, kit a' Fr. Direktórium, Rend-kivülvaló Követtségbe küldött a' Pruszfusz Udvarhoz, Jún. 20-dikánn érkezett Berlinbe.

Magyar-Ország:

A' F. Helytartó Tanátsnál meg-halálozánn Vice-Registrátor Pribék István Úr, helyébe Balogh Ignátz Úr az eddig való Registraturae-Adjunctus lett Vice-Registrátorrá. Első Registránságból Registra-

Lurae Adjunctusságra lépett Újváry János Úr; Első Registránsságra pedig Másodikból Bodó Jó'sef Úr. A' 2-dik Registránsságra eddig való Első Kancellista Grafel Pál Úr nyerte el. Accessistából Kancellistává lett Pexa Úr; Diurnistából pedig Accessistává Teschlmayer Úr.

Zimonból Jún. 21-dikén: — „Szerem Vármegyének némely Helységeibenn Ireg körül, sok károkat tett a' jég Jún. 18-dikén; hasonlóképpenn a' Bánátbannjé imitt amott. “

„Itt most nints Katonaság: mert a' mi volt, a' Vidin eránnýában fekvő ví dékeinkre rendeltetett. “

Passman Oglá

a' Budai Német Újság' előadása szerént, ki-tsapott Vidin Várából, 's meg-vert két Seregofztályaait a' Nagy-Vezérnek, melyek között egygyiknél maga a' Nagy - Vezér is jelen volt személy szerént. Sok prédával, részszerént munitzióval, részszerént eleséggel tért vízfíza Passman Vidin Várába. 15 terhes hajókat is nyert vala már el az előtt, melyek a' Nagy-Vezér Serege' számára szállítottak lisztet.

Bét's.

A' postán való Levél küldés' taksája, helyebb fog szállani, a' jövő Augustus

Hónapnak első napjával, t. i. a' 4 xr, 6-tá, a' 8, 13-re; 's a' t. Az ezen tárgyról 18-dik Júnusban költ, és 4-dik Jul. ban publikáltatott rendelkezésben Ő Felségének, reménység vagyon nyújtva oly erányos intézeteknek tétetődése eránt, a' mellyeknél fogva bátorságossan postára lehessen adni jövődöbenn a' pénzt is.

Elegyes Tudósítások:

A' Török földönn, Belgrádbann és Dubitzábann ismét pestis ütötte ki magát.

Napkeleti Pruszfzia' Rendjei, minden Hódolás' alkalmatosságával, százezer Pruszfus forintot szoktak vólt ajánlani ajándékkül az új Királynak: de az új Király, nem vette el rendszerént ezenn ajándékot. A' mostani Király el vette; de úgy, hogy rendelést tett egyszersmind, ezen summának a' Napkeleti Pruszfziabéli Oskolák' tökéletesesebbítésére lejendő fordíttatása eránt.

Königsbergbenn, a' Pruszfziai Király és Királyné' jelenlétét, 's a' Hódolás' inncpét, igen erányossan, 's a' Királynak különös tetszése szerént tisztelte meg; az oda való Kalmárság, ezerfáz Szegényeket ajándékozván meg, kit kit közölök egy tallérral, és egy inggel. Százötvent meg is vendéglett, és mindegygyik el vihette a' maga asztali készületét.